

Statusnotat

Status for udviklingen i antallet af EU/EØS- arbejdstagere som modtager SU – 2020

1. Opsummering

1.1 Opsummering

- Antallet af EU/EØS-borgere, der modtager SU som arbejdstagere, er steget siden L.N.-dommen i 2013. Udgiften til SU til denne gruppe vil skønsmæssigt ende på ca. 528 mio. kr. i 2019 (2021-PL). Udgiften i 2019 overstiger således det i SU-reformen fra 2013 forudsatte skøn på 449 mio. kr. før skat og tilbageløb (2021-PL).
- Antallet af EU/EØS-arbejdstagere på erhvervsakademierne og professionshøjskolerne har været faldende fra 2018 til 2019. På universiteterne er antallet steget siden 2013.
- Hver måned kontrolleres det, om EU/EØS-arbejdstagerne fortsat opfylder betingelserne for at modtage SU på baggrund af deres beskæftigelse. På baggrund af den skærpede kontrol er der i årene fra 2014 til 2019 rejst i alt 12.131 tilbagebetalingskrav for støtteårene 2014-2019 svarende til krav for i alt ca. 243 mio. kr. (2021-PL).

2. SU til EU/EØS-arbejdstagere

Som udgangspunkt skal man være dansk statsborger for at få SU i Danmark. Udenlandske statsborgere kan dog i særlige tilfælde opnå ret til dansk SU. Studerende med udenlandsk statsborgerskab kan således ligestilles med danske statsborgere efter en række danske regler eller – når det drejer sig om statsborgere fra et andet EU/EØS-land – efter EU-retten, herunder reglerne for ligestilling af vandrende arbejdstagere, jf. boks 2.1

Fokus i denne status er de studerende fra EU/EØS-lande eller Schweiz, der har opnået ret til dansk SU ved at blive ligestillet som vandrende arbejdstagere i Danmark efter EU-retten, i notatet kort benævnt EU/EØS-arbejdstagere med SU.

Boks 2.1 Regler for ligestilling af udenlandske statsborgere

Udenlandske statsborgere har mulighed for at søge om at blive ligestillet med danske statsborgere, og dermed opnå ret til dansk SU, efter danske regler eller efter EU-retten, jf. Bekendtgørelse om statens uddannelsesstøtte.

Ligestilling efter danske regler

- Den studerende kom til Danmark sammen med sine forældre (med fast ophold her i landet hos forældrene) før den studerende fyldte 20 år
- Den studerende er gift med en dansk statsborger
- Den studerende arbejder eller har haft arbejde i Danmark i mindst 2 år med minimum 30 timers erhvervsarbejde om ugen
- Den studerende har opholdt sig i Danmark i mindst 5 år
- Den studerende er fra det danske mindretal i Sydslesvig
- Den studerende er omfattet af §2, stk. 2 (flygtninge), §2, stk. 3 (familiesammenførte udlændinge) eller § 2, stk. 4 (andre familiesammenførte) i integrationsloven.

Ligestilling efter EU-retten

Den studerende er statsborger i et EU/EØS-land og

- Har status som vandrende arbejdstager i Danmark
- Har været bosat i Danmark i fem år.

Den studerende er:

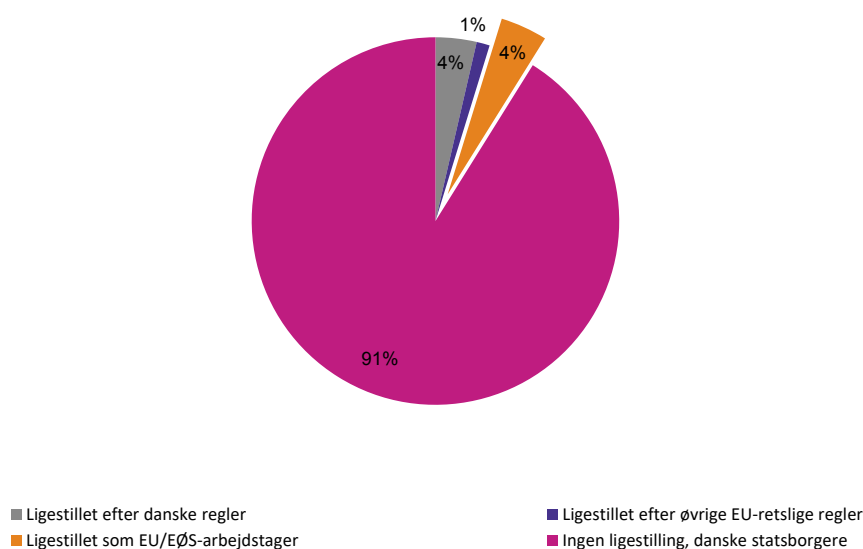
- Barn af en EU/EØS-arbejdstager
 - Gift med en EU/EØS-arbejdstager
 - Forælder til en EU/EØS-arbejdstager
 - I familie med en EU/EØS-statsborger, der har været bosat i Danmark i fem år.
-

Som følge af EU-Domstolens afgørelse i sag C-46/12, L.N. af 21. februar 2013 har EU/EØS-borgere, der indrejser til Danmark med det hovedformål at studere, i modsætning til praksis før domsafsigelsen, ret til SU, hvis de samtidig har status som vandrede arbejdstagere. Som udgangspunkt skal den studerende have beskæftigelse i mindst 10-12 timer ugentligt.

I 2019 udgjorde EU/EØS-arbejdstagerne 4 pct. af samtlige støttemodtagere på de videregående uddannelser, jf. figur 1.

Figur 1

Støttemodtagere på videregående uddannelser fordelt på ligestillingsårsag, pct., 2019

Anm.: Videregående uddannelser på erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet.

2.1 Metode for opgørelse af udgifterne til SU til EU/EØS-arbejdstagere

Studerende, der er blevet godkendt til at modtage SU som vandrede arbejdstagere i Danmark efter EU-retten, skal opretholde arbejdstagerstatus i hele perioden med SU. Retten til SU bortfalder ved mistet arbejdstagerstatus. Alle EU/EØS-arbejdstagere, der modtager SU, får derfor hver måned deres beskæftigelse kontrolleret i et digitalt kontrolsystem. Der rejses tilbagebetalingskrav for de studerende, der har mistet arbejdstagerstatus. Statistik for tidligere støtteår opdateres løbende, således at der i opgørelsen af støtteudgifter – også for tidligere støtteår – tages højde for den fulde kontrolindsats, jf. boks 2.2.

Boks 2.2 Metode for opgørelse af udgifterne til SU til EU/EØS-arbejdstagere

Til og med statusopgørelsen for 2017 er de enkelte støtteårs udgifter til SU til EU/EØS-arbejdstagere blevet opgjort og fastlåst efter et årsskifte. Udgifterne for f.eks. 2015 er således blevet opgjort i februar 2016 og er ikke opdateret herefter. Udfordringen ved denne praksis er, at der reelt i de enkelte støtteår opgøres højere udgifter til SU til EU/EØS-arbejdstagere, end hvad der gælder, efter at kontrolindsatsen er gennemført og afsluttet. Denne er typisk gennemført omkring ¾ år efter udbetalingsmåneden. I 3. kvartal af 2020 rejses der således stadig krav, der vedrører udgifter i støtteåret 2019, hvorfor antal støttemodtagere samt den opgjorte udgift til SU til EU/EØS-arbejdstagere i 2019 i denne status forventes fortsat at falde.

2.2 Stigning i antallet af EU/EØS-arbejdstagere

EU-domstolens afgørelse i 2013 og den heraf følgende ændrede praksis har, som tidligere anslået, betydet en stigning i antallet af EU/EØS-arbejdstagere med SU. Antallet af EU/EØS-arbejdstagere med SU er i 2019 knap 12.000, jf. figur 3.

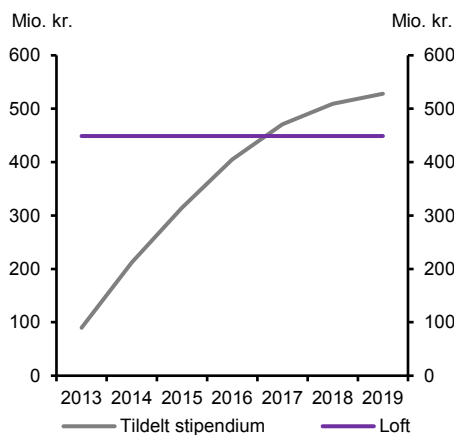
Som det fremgår af *Aftale om reform af SU-systemet og rammerne for studie gennemførelse* (2013), blev der indarbejdet et loft for merudgifterne til SU efter C-46/12, L.N., svarende til at udgifterne ikke væsentligt må overstige 449 mio. kr. før skat og tilbageløb (2021-PL).

SU-udgifterne til EU/EØS-arbejdstagere udgør foreløbigt 542 mio. kr. (2021-PL) i 2019, og når den fulde effekt af den løbende kontrolindsats er slået igennem skønnes det, at den endelige udgift i 2019 vil udgøre omkring 528 mio. kr. (2021-PL), jf. figur 2.

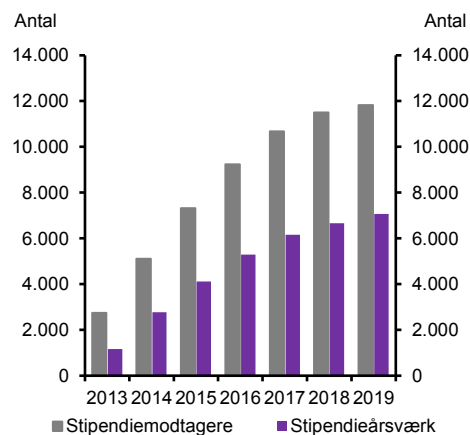
Udgiften i 2019 vil således overskride den aftalte ramme for udgifter til SU til EU/EØS-arbejdstagere.

Figur 2

Tildelt stipendie for EU/EØS-arbejdstagere før skat og tilbageløb, mio. kr. (2021-PL) samt forudsat max. udgift, 2013-2019*

Figur 3

EU/EØS-arbejdstagere som modtager SU, antal stipendiemodtagere og antal stipendieårsværk, 2013-2019*

Anm.: Et stipendieårsværk svarer til stipendier i 12 måneder for en eller flere personer.
*2019 er skønnet endelig udgift og antal.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Rumænien er det land, der kommer flest EU/EØS-arbejdstagere fra, efterfulgt af Tyskland og Slovakiet, jf. tabel 1.

Tabel 1

EU/EØS-arbejdstagere, som modtager SU, fordelt på statsborgerskab (top 15), antal og pct.vis udvikling, 2013-2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Pctvis. fra 2018-2019
Rumænien	495	960	1.252	1.384	1.386	1.290	1.173	-9%
Tyskland	143	328	520	719	865	1.029	1.167	13%
Slovakiet	104	239	494	777	978	1.055	1.066	1%
Polen	209	379	561	700	876	961	963	0%
Ungarn	164	373	578	745	846	843	841	0%
Litauen	433	655	719	753	757	786	751	-4%
Italien	63	134	240	387	500	596	678	14%
Spanien	76	160	262	339	404	510	573	12%
Tjekkiet	24	76	181	346	467	502	502	0%
Bulgarien	252	446	572	594	595	532	475	-11%
Grækenland	55	113	179	232	311	405	441	9%
Sverige	93	163	239	292	315	347	399	15%
Island	90	128	185	231	307	354	382	8%
Letland	222	335	419	490	485	435	360	-17%
Storbritannien	76	120	176	245	300	346	353	2%

Anm.: Tabellen medtager de 15 lande med flest EU/EØS-arbejdstagere med SU i Danmark i 2019.

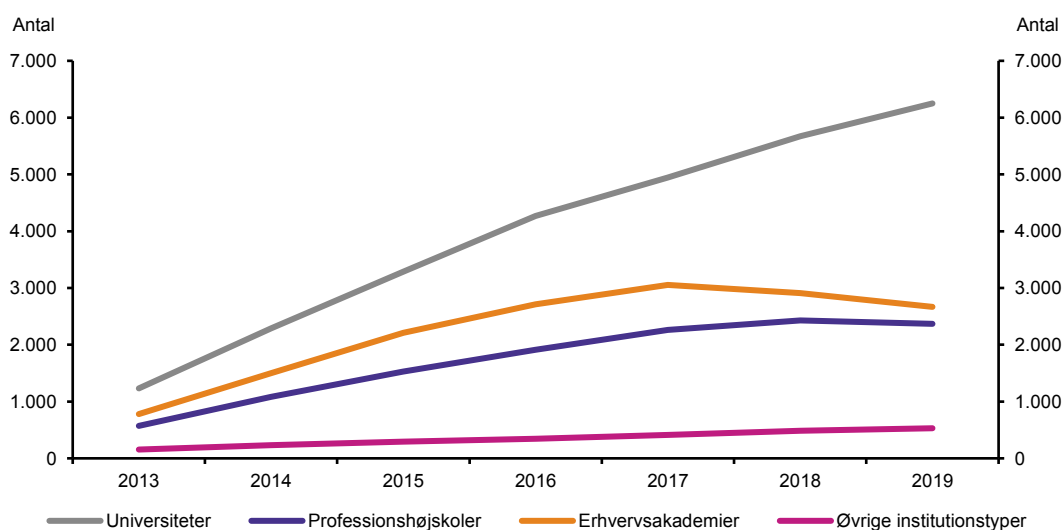
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet.

2.3 EU-/EØS-arbejdstagere som modtager SU fordelt på institutionstyper

Antallet af EU/EØS-arbejdstagere, der modtager SU på erhvervsakademierne og professionshøjskolerne, er faldet med henholdsvis ca. 240 og 60 støttemodtagere fra 2018 til 2019. På universiteterne er antallet steget med ca. 600 støttemodtagere, jf. figur 4.

Figur 4

EU/EØS-arbejdstagere som modtager SU fordelt på institutionstype, antal, 2013-2019

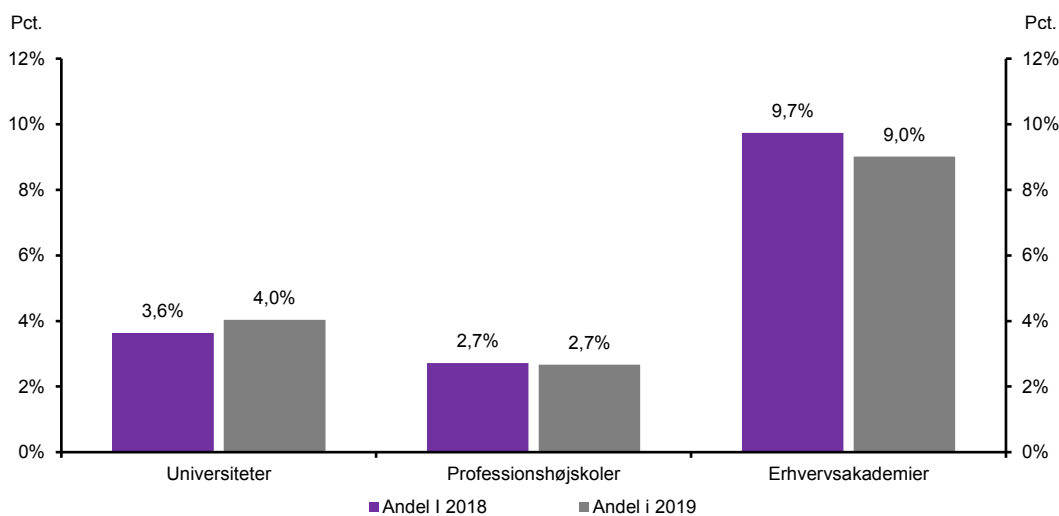

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet.

I 2019 udgør EU/EØS-arbejdstagerne 9 pct. af samtlige støttemodtagere på erhvervsakademierne, 3 pct. på professionshøjskolerne og 4 pct. på universiteterne, jf. figur 5. I 2018 udgjorde EU/EØS-arbejdstagerne knap 10 pct. af samtlige støttemodtagere på erhvervsakademierne, mens andelen var stort set den samme på professionshøjskolerne og universiteterne.

Figur 5

Andel af støttemodtagere som er EU/EØS-arbejdstagere med SU, pct., 2018-2019

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

2.4 Skærpet kontrol

EU/EØS-arbejdstagere, der modtager SU, skal opretholde deres beskæftigelse for at bevare retten til at modtage SU. Som udgangspunkt skal beskæftigelsen have en vis grad af stabilitet og udgøre mindst 10-12 timer ugentligt.

Som aftalt i SU-forligskredsen i *Aftale om reform af SU-systemet og rammerne for studiegennemførelse* (2013) blev en skærpet administrativ praksis indført efter L.N.-dommen, der havde til formål at undgå misbrug. Hver måned screenes alle EU/EØS-arbejdstageres beskæftigelse digitalt, og de studerende, der ikke umiddelbart lever op til kriterierne for beskæftigelse, udtages til manuel kontrol. Det betyder, at de EU/EØS-arbejdstagere, der ikke opfylder beskæftigelseskravet, får stoppet deres SU og modtager et krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt SU.

I årene fra 2014 til 2019 er der ved kontrolindsatsen rejst i alt 12.223 tilbagebetalingskrav for støtteårene 2014-2019, jf. tabel 2.

Tabel 2

Krav rejst mod EU/EØS-arbejdstagere for støtteårene, antal og mio. kr. (2021-PL), 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Samlet 2014-2019
Antal krav	1.213	1.720	2.298	2.530	2.358	2.104	12.223
Samlet krav mio. kr.	31	36	47	47	44	40	245

Anm.: Tallene for især 2019 kan blive opjusteret i løbet af 2020, da krav mod de enkelte støtteår kan rejses løbende. Antallet af rejste krav ved kontrolindsatsen opgjort efter det støtteår, de vedrører. Der er også rejst krav om tilbagebetaling i perioden fra januar 2013 til april 2014, men disse krav kan ikke opgøres særskilt.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Bilag – Engelsksprogede uddannelser

Antal engelsksprogede uddannelser

Antallet af engelsksprogede udbud på de videregående uddannelser er faldet fra 439 i 2017 til 398 i 2019. Det svarer til at 28 pct. af uddannelsesudbuddet i 2019 var engelsksproget. På top-up-uddannelserne på erhvervsakademierne og kandidatuddannelserne er hhv. 40 pct. og 49 pct. af udbuddene på engelsk, jf. tabel 1.

Tabel 1

Udbud af engelsksprogede videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriets ressort, antal og andel af alle udbud, 2017-2019

	2017	2018	2019	2017	2018	2019
	---- antal ----			---- andel ----		
Erhvervsakademier	67	62	59	29%	27%	26%
Erhvervsakademiuddannelser	33	30	29	22%	20%	20%
Professionsbachelor (overbygning)	30	28	26	45%	42%	40%
Professionsbachelor	4	4	4	24%	24%	22%
Professionshøjskoler	50	43	44	19%	16%	16%
Erhvervsakademiuddannelser	14	13	13	25%	23%	23%
Professionsbachelor (overbygning)	16	13	14	42%	38%	37%
Professionsbachelor	20	17	17	11%	10%	10%
Universiteter	322	320	294	34%	34%	32%
Erhvervsakademiuddannelser	0	0	0	0%	0%	0%
Professionsbachelor	3	4	4	5%	7%	7%
Akademisk bachelor	36	37	32	11%	11%	10%
Kandidatuddannelser	283	279	258	50%	50%	49%
Kunstneriske og kulturelle uddannelsesinstitutioner	0	0	1	0%	0%	8%
Maritime uddannelsesinstitutioner	0	0	0	0%	0%	0%
Øvrige	0	0	0	0%	0%	0%
I alt	439	425	398	30%	29%	28%

Anm.: Tabellen viser antallet af udbud, der har haft en tilgang det pågældende år. Året bliver talt fra den 1/10 året før til 30/9 i året. Udbud er defineret som en uddannelse på en institution inden for en kommune. Erhvervs kandidatuddannelser er ikke talt med som selvstændige udbud.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Nye engelsksprogede uddannelser

Der er i 2019 godkendt 20 nye uddannelser, hvoraf 8 af er på engelsk. De 8 nye engelsksprogede udbud er 7 kandidatuddannelser og 1 bacheloruddannelse, jf. tabel 2.

Tabel 2

Nye uddannelser på universitets-, erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne herunder engelsksprogede uddannelser godkendt, antal og pct., 2013-2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bachelor							
Antal nye	8	1	1	2	6	6	5
Heraf på engelsk	4	1	1	1	2	0	1
Andel på engelsk (Pct.)	50	100	100	50	33	0	20
Kandidat							
Antal nye	19	3	10	3	5	7	11
Heraf på engelsk	12	1	9	2	4	7	7
Andel på engelsk (Pct.)	63	33	90	67	80	100	64
Professionsbacheloruddannelser							
Antal nye	8	4	2	9	8	5	4
Heraf på engelsk	0	2	1	1	1	0	0
Andel på engelsk (Pct.)	0	50	50	11	13	0	0
Erhvervsakademiuddannelser							
Antal nye	11	4	2	1	0	0	0
Heraf på engelsk	0	1	0	0	0	0	0
Andel på engelsk (Pct.)	0	25	0	0	0	0	0
I alt							
Antal nye	46	12	15	15	19	18	20
Heraf på engelsk	16	5	11	4	7	7	8
Andel på engelsk (Pct.)	35	42	73	27	37	39	40

Anm.: Årstallet henviser til året for ansøgningen.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Tilgangen af studerende på engelsksprogede uddannelser

19 pct. af tilgangen (danske og udenlandske studerende) til de videregående uddannelser var i 2019 til en engelsksproget uddannelse. På top-up- og kandidatuddannelserne var hhv. 37 pct. og 46 pct. af tilgangen til en engelsksproget uddannelse. På professi-

onsbacheloruddannelserne var det 5 pct. af tilgangen, der tilgik en engelsksproget uddannelse, jf. tabel 3. Der bliver optaget både danske og udenlandske personer på de engelsksprogede udbud. Især på de engelsksprogede kandidatuddannelser er andelen af internationale studerende lille, hvor 34 pct. af tilgangen er internationale studerende. Andelen af internationale studerende er højest på erhvervsakademiuddannelserne, hvor 70 pct. af tilgangen er internationale studerende.

Tabel 3

Tilgang til engelsksprogede videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriets ressort, antal og andel internationale studerende, antal studerende og andel internationale studerende, 2017-2019

	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Engelsksprogede uddannelser	----- Antal studerende -----			Andel internationale studerende		
Erhvervsakademiuddannelser (EA)	2.185	1.927	1.879	73	73	70
Professionsbachelor (overbygning)	1.490	1.407	1.414	52	60	61
Professionsbachelor	1.323	1.237	1.331	56	54	56
Akademisk bachelor	2.652	2.804	2.251	27	28	25
Kandidatuddannelser	12.417	12.715	12.202	37	35	34
I alt	20.067	20.091	19.077	42	41	40

Anm.: Siden 2017 har det været muligt at identificere tilgangen af studerende på top-up og kandidatuddannelserne. Tidligere kunne optaget kun identificeres gennem den koordinerede tilmelding, hvor der ikke er data fra top-up- og kandidatuddannelserne, jf. tabel 4. Øvrige videregående uddannelser, som ikke er indeholdt i en af de ovenstående kategorier, er medtaget i totalen.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets pba. af data fra Danmarks statistik

For at kunne se udviklingen over længere tid, kan man i næste tabel se udviklingen i antal optagne gennem Den Koordinerede Tilmelding. Denne indeholder dog ikke optaget på top-up-uddannelser og kandidatuddannelser, som har den højeste andel engelsksprogede uddannelser.

Andelen af optaget på erhvervsakademiuddannelserne til engelsksprogede uddannelser, er faldet fra 25 pct. i 2015 til 17 pct. i 2020. Desuden er andelen af optagede på bacheloruddannelserne, som blev optaget på en engelsksproget uddannelse, faldet fra 12 pct. i 2018 til 8 pct. i 2020. Andelen optaget på en engelsksproget uddannelse på professionsbacheloruddannelser (uden top-up-uddannelser) har i perioden 2013-2020 været konstant omkring 4-5 pct., jf. tabel 4.

Tabel 4

Optag på engelsksprogede videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriets ressort, antal optagne og pct., 2013-2020

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Engelsksprogede uddannelser								
Erhvervsakademiuddannelse	2.459	2.846	2.888	2.607	1.913	1.880	1.873	1.933
Professionsbacheloruddannelse	1.023	1.113	1.141	1.287	1.198	1.144	1.153	1.261
Bacheloruddannelse	2.810	2.855	2.889	2.982	3.165	3.326	2.246	2.443

I alt	6.292	6.814	6.918	6.876	6.276	6.350	5.272	5.637
Alle uddannelser								
Erhvervsakademiuddannelse	10.777	11.713	11.530	11.234	10.446	10.331	10.706	11.706
Professionsbacheloruddannelse	23.689	23.312	24.511	25.832	25.829	25.890	25.979	27.242
Bacheloruddannelse	29.328	29.377	29.262	29.374	28.895	28.722	29.029	30.578
I alt	63.794	64.402	65.303	66.440	65.170	64.943	65.714	69.526
Andel optagne på engelsksprogede uddannelser								
Erhvervsakademiuddannelse	23	24	25	23	18	18	17	17
Professionsbacheloruddannelse	4	5	5	5	5	4	4	5
Bacheloruddannelse	10	10	10	10	11	12	8	8
I alt	10	11	11	10	10	10	8	8

Anm.: Inkluderer ikke top-up-uddannelser (professionsbacheloruddannelser) og kandidatuddannelser, da disse ikke har optag gennem Den Koordinerede Tilmelding.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, data fra Den Koordinerede Tilmelding.